

Huumeista asiaa

Kerttu Aitola: *Lontoonrakeita*
Otava 2004.

Kerttu Aitolan toinen romaani *Lontoonrakeita* on siinä mielessä kiinnostava, että se tarjoaa kapean mutta rehellisen näkökulman runsaiden parikymppisten nuorten elämään. *Lontoonrakeita* on nimetty osuvasti: Salla, Henna ja Karoliina viettävät yhden kesän Lontoossa, kukin tyylillään, mutta jokainen kuitenkin nappaa jos jonkin näköisiä rakeita vähän väliä suuhunsa. Ja sauhuttelu kuuluu ilman muuta kuvaan. En löisi *Lontoonrakeita* "huumeromaanin" leimalla, mutta fakta on kuitenkin se, että huumeet nousevat kirjassa auttamatta päärooliin. Jos joku on vielä noviisi "nipsujen" eli ecstasyn, jointin poltteleminen ja "kolaamisen" eli kokaiinin käytön suhteen, tämän kirjan luettuaan ei tarvitse enää miettiä minkälaisia vaikutuksia mikäkin aine saa aikaan tai miten mitään ainetta käytetään. Sallan kautta käy myös hyvin ilmi, kuinka piristeiden maailma toisaalta pelottaa ja toisaalta kiehtoo: "Tää on pelottavan hienoo".

Kirja ei ole missään nimessä moralisoiva eikä huumeiden käyttöä ylistävä. Itse pidin minäkertoja Sallan asenteesta "kaikkea voi kokeilla mutta järjen rajoissa". Niin Salla tekeekin, kuitenkin loppujen lopuksi suuremmin innostumatta kemiallisista reaktioista. Ja Karoliinan kautta lukija näkee myös miten voi käydä, kun homma ei pysy enää hanskassa. Tämänkin tarina kerrotaan kuitenkin luontevasti ja ilman turhia kauhisteluja, kaunisteluja tai moralisointeja. Kirja on ennen kaikkea rehellinen, mutta sille ei voi mitään, että loppujen lopuksi se vaikuttaa tyhjöpäisten pikkutyttöjen sekoilulta, joilla ei elämässään ole juuri muuta sisältöä kuin pojat, shoppailu ja bilettäminen pillereiden voimalla. Tästä tulee surullinen olo.

Siitä voi kuitenkin iloita, että Aitola osaa kirjoittaa hyvin. Tarina on eheä kokonaisuus ja puhekielinen dialogi toimii hyvin. Kerronnan jäykkyudesta ja epäluontevuudesta ei ole tietoaakaan, kirjaa onkin sen vuoksi ilo lukea. Itseäni kirjan "kemiallinen" teema ei häirinnyt, normaalin tervejärkinen ja maanläheinen näkökulma aiheeseen tuntui lähinnä piristävältä julkisuudessa vallalla olevaan hyssyttelyyn sekä tuomitsevaan ja moralisoivaan asenteeseen verrattuna. Voisin kuitenkin melkein lyödä vetoa, että kirjailijalle tullaan jatkossa kuittailemaan huumeista ja niiden käytöstä – varmasti moni olettaa, että Aitola on kirjoittanut tämän kirjan omien kokemustensa pohjalta. Tällaisista aiheista kirjoittaessaan tahtoo saada leiman otsaansa vähän turhankin nopeasti ja kirjailijan "vapaudesta" ei ole tietoaakaan. On hyvä huomioida myös se, että kirja ei ole lapsille, vaan liikkuu enemmänkin nuorten- ja aikuistenkirjallisuuden rajoilla.

Maria Loikkanen